

Тирик, мағрур, ҳақ сўз қуролимиз бўлсин!

Ватан ягонадир,
Ватан биттадир

2023 йил—Инсонга эътибор ва сифатли таълим йили

Ассалому алайкум, азиз муштарий!

ЎСТИҚВОЛ ҲОҲИ

Қўштепа туманининг ижтимоий-сиёсий, маънавий-маърифий газетаси

1943 йил 6 мартдан чиқа бошлаган

www.istiqbolyuli.uz

istiqbol.43@umail.uz

2023 йил 15 апрел № 14 (8456)

Муҳим ахборотлар

Президент фармони билан 1 апрелдан пенсия ва нафақалар миқдори, 1 майдан меҳнатга ҳақ тўлаш миқдорлари оширилмоқда

Давлатимиз раҳбари "Иқтисодиётда давлат иштирокини қисқартиришнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорга имзо чекди

Президент Шавкат Мирзиёев раислигида мамлакатимиз туризм салоҳиятини ошириш масалалари юзасидан видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

Президентимиз "Иқтисодий ислохотларни амалга оширишда илмий ёндашувларни кенгайтириш ва бошқарув кадрларини тайёрлаш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" қарор қабул қилди

Шавкат Мирзиёев раислигида янги уй-жой қурилиши ва 2023 йилги ипотека дастури бўйича устувор вазифалар муҳокамаси юзасидан видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти "Маъмурий ислохотлар доирасида ёшлар сиёсати ва спорт соҳасида давлат бошқарувини самарали ташкил қилиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорни имзолади

Ш.Мирзиёев "Ижтимоий соҳа объектларининг иситиш тизимларини давлат-хусусий шериклик асосида модернизация қилиш тўғрисида"ги қарорни имзолади

Ўзбекистон Республикаси Президенти "Қишлоқ хўжалиги корхоналари дала четларидаги ер майдонларида маҳсулот етиштириш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида" қарор қабул қилди

Жараён

“АЁЛИ ЭЪЗОЗЛАНГАН ЮРТДАНМИЗ!”

Ўтган пайшанба куни “Қийқи” маҳалла фуқаролар йиғинидаги Маданият маркази кайвони онахонлар, туман фаол аёллари, ёшлар билан гавжум бўлди. Боиси, бу ерда 30 апрелда ўтадиган референдум олдидан “Аёли эъзозланган юрт” шиори остида янгиланаётган Конституцияга киритилаётган ўзгариш ва қўшимчалар мақсад-моҳияти тарғиботига бағишланган сиёсий-маърифий тадбир уюштирилди.

Тадбир аввалида туман ҳокимининг ўринбосари—оила ва хотин-қизлар бўлими бошлиғи Марямхон Йўлдошева барча қатнашчиларга рўзаи рамазон баракотларини тилаб, уларни яқинлашаётган Ўзбекистон референдумида фаол иштирок этишга чақирди.

Шундан сўнг Тошкенти азимдан ташриф буюрган меҳмонлар иштирокидаги тадбир дилдан самимий суҳбат, шеърий лаҳзалар, туманимиз санъаткорларининг аёлни, она юртни мадҳ этувчи қўшиқлари асосида қизиқарли, мароқли ўтганлиги билан барчага бирдек маъқул келди.

Тошкент Халқаро Ислоҳ академияси ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси профессори Матлубахон Қаҳҳорованинг нима учун янгиланаётган Конституцияга “МЕНИКИ, СЕНИКИ, БАРЧАМИЗНИКИ”, деб қараш кераклиги моҳиятини Бош Қомусимиз асосига киритилаётган моддалар ва нормалар асосида тушунтириб берди. Халқимиз билан ба-маслаҳат шаклан ва мазмунан такомиллашаётган янги таҳрирдаги лойиҳада нафақат она ва болалар,

балки оталар ҳуқуқи ҳам кафолатланаётгани айтиш мумкин эмаслиги, уй-жой, яъни мулк бўлибди. Шунингдек, амалиётдан чиқиб кетган декрет таътилининг қайта тикланаётгани, ҳомиладор аёлга иш беришни рад этиш мумкин эмаслиги, уй-жой, яъни мулк

эгасини бозор шароитида рози қилмай туриб, суд қарорисиз кўчириб бўлмаслиги, озодликдан маҳрум этилган ота-она, қариндош-уруғ учун фарзанд ёки ака-укалар жавоб бермаслиги, ёш оилани уй-жой билан таъминлаш давлат зиммасида эканлиги ва эл манфаатини кўзлаган ҳоқазо модда ва нормалар лойиҳага киритилганини давра аҳли мамнуният билан қарши олди.

Давоми 2-бетда

ОТА ИЗИДАН

Ёши улуғ деҳқонлар орасида Нурали Назировни танаймайдиганлар топилмас керак. Дўрмонлик миришкор деҳқончилик илмининг пири эдилар десак, хато бўлмас. Раҳматли ернинг “томир уриши”ни ҳис қилардилар. Шунинг учун бўлса керакки, унинг етакчилигидаги бригада (у пайтларда шундай аталарди) ҳеч қачон режани бажаролмай, доғда қолмаган.

От изини той босади, деганларидай ота изидан бораётган Орифжон фермер салкам йигирма йилдан буён 90 гектар майдонда деҳқончилик қилаётган “Абдусамад Жасурбек ери” хўжалиги жамоасини пахта, ғалладан мўл ҳосил етиштиришга даъват этиб келаётир. Бугун хўжаликнинг 50 гектарли ғалла майдонида ҳосил гуркираб ривожланыпти. Шу кунларда жамоа аъзолари ғаллага агротехника талаблари асосида ишлов бериб, бир текис ривожланаётган ғўза ниҳолларини техника ёрдамида култивация ва чопиқдан чиқармоқдалар. “Зиммамиздаги мажбуриятни адо этиб, эл олдида юзимиз ёруғ бўлишига эришиш биз учун ота мерос” дейди Орифжон Назиров (суратда).

Бахтиёржон РҮЗИОХУНОВ олган сурат.

УШБУ

2

* “Аёли эъзозланган юртданмиз!”
* Фаол қатнашамиз
* Референдум участкасида

СОНДА:

3

* Янгиланаётган Конституция
* Унутилмас учрашувлар,
адабий кечалар...

4

Сабоқ бекати
* Минг ойдан яхшироқ кеча
* Дунёнинг мумтоз файласуфлари
* Закоат нисоби

Жараён

(Давоми. Боши 1-бетда)

Аёл-қизлар Ўзбекистон Халқ шоири Ҳалима Худойбердиеванинг хос шогирди, Зулфия номидаги давлат мукофоти совриндори, Оила ва хотин-қизлар кўмитаси бош мутахассиси Гулжамол Асқарованинг Конституциянинг янгиланиши зарурати билан боғлиқ фикрларини эътибор билан тингладилар. "Биз яқин ўтмишга тош отиш ниятидан йироқмиз, — дейди у. — Мустақил Ўзбекистонимизнинг Конституцияси қабул қилинганидан кўён орадан ўттиз йилдан кўпроқ вақт ўтди. Бугунги тезкор ва глобаллашув замонида бу жуда салмоқли муддат. Давлатчилигимиз ҳам шу асосда такомиллашиб, халқимизнинг турмуш тарзига хос ҳуқуқ ва мажбуриятлари ҳам кенгайишини даврнинг ўзи тақозо этапти. Биз бу такомиллашувнинг моҳиятини тарғиб қилиш учун ҳузуригизга келдик".

Давра аҳли шоирадан шеър талаб қилиши табиий ҳол, албатта. Гулжамол дастлаб бетақдор устози Ҳалима Худойбердиеванинг "Муқаддас аёл" шеърини маромига етказиб ўқиди. Шоиранинг ўз ижод намуналаридан ўқиган шеърларини мухлислар олқишлар билан қарши олдилар.

Тарғибот гуруҳи аъзолари — Оила ва хотин-қизлар илмий-тадқиқот институти бўлим бошлиғи Содиқжон Хўжаев, "Ўзкимёсанот" акциядорлик жамияти бошқаруви раиси маслаҳатчиси, республика "Оқида аёллар" ҳаракати аъзоси Соҳиббахон Абдураҳмоноваларнинг мавзуга оид фикрлари ҳам барчага бирдек манзур бўлди.

Вилоят "Оқида аёллар" ҳаракати аъзоси, таниқли журналист Хадичахон Каримова, туман ҳаракатининг фаол аъзоси, ички ишлар бўлими инспектори Дилдорахон Ваҳובהва сўзга чиқиб, шакл ва мазмун жиҳатидан янгиланаётган Конституциянинг жамиятимизнинг тенг ярмини ташкил этувчи аёллар, қолган ярмини тарбияловчи оналар ҳуқуқ ва манфаатларининг мустақам қалқони бўлиб, хотин-қизлари эъзозланаётган юртимиз сиёсий, ижтимоий-иқтисодий, маънавий-ҳуқуқий тараққиётида йўлчи юлдуз бўлиб хизмат қилажиги ишонч билдирдилар.

Сўхбатлар туманимиз

санъаткорларининг шўхчан куй-қўшиқлари, давра аҳлининг рақслари билан ҳамоҳанг кечди.

Маънавий-ҳуқуқий даврани 40-умумтаълим мактабининг олий тоифали она тили ва адабиёт фани ўқитувчиси Дилрабохон Ҳасанова юксак савияда бошқарди.

Шу куни меҳмонлар маҳаланинг Арчазор кўчасидаги Шоҳистахон Эргашеванинг хонадонида туман фаоллари иштирокида кайвони онахонлар даврасида жамиятимизнинг асоси бўлган оилаларни мустақамлаш учун нима қилмоқ керак, деган савол

“АЁЛИ ЭЪЗОЗЛАНГАН ЮРТДАНМИЗ!”

атрофида давра сўхбати уюштирилди. Даврада ҳозир бўлган Патилахон Рўзиматова, ҳоким маслаҳатчиси Мухаббатхон Мўйдинова ва бошқалар жамиятнинг энг оғриқли муаммоси — оилавий ажримлар сабаблари ҳақида фикр-мулоҳаза билдирдилар. Ажрим оstonасига келиб қолган оилалар билан ишлашнинг ҳуқуқий-психологик жиҳатлари ҳақида Собиржон Хўжаев зарур тавсиялар берди.

Таъкидланишича, оилани-оила қилишда азалий қадриятларимизга қайтишимиз, қизларни оналар, амма-халалар, йигитларни оталар, керак бўлса, амаки-тоғалар турмушга пухта тайёрлашига эътибор беришимиз зарур. Яна, энг аввало оила катталари, қолаверса,

ёшлар сабр ва масъулиятга таянсалар, ҳар қандай муаммага ечим топиш мумкин, деган хулосага келинди.

Боқувчисини йўқотиб, "Аёллар дафтари"да рўйхатда турган Уғилой Мамажоновна хонадонидаги учрашув ҳам фойдали кечди. "Томорқамиз энг-мўл, — дейди Уғилой. — Узум етиштирамиз, қозонга тушадиган сабзавотларни ҳам экиб оламиз. Қўлимдан ҳамма иш келади, тадбиркорликка қўл урмоқчиман. Кекса онам, ногирон фарзандимни ташлаб чиқиб кетишга имконим йўк.

— Мен Уғилойга касаначилик фаолиятини таклиф қиламан, — сўхбатга қўшилади маҳалла фуқаролар йиғини раиси Мухторжон Охунжо-

нов. — Учкўприқда трикотаж маҳсулотни ишлаб чиқараётган корпорация масъуллари билан келишиб қўйдим. Улар хом ашёни келтириб беришади, Уғилой бичиб келтирилганларни тайёр кийим қилиб тикади. Маҳсулотни корхона вакиллари олиб кетишади. Онаси ва боласини қаровсиз қолдирмасликнинг бирдан-бир йўли шу.

Ҳозир бўлган масъуллар таклиф ижросини назорат қилиб, таъминлашни зиммага олдилар.

Аёлларнинг иш билан бандлиги даражасини ўрганиш учун меҳмонлар Сармозордаги кичик саноат зонасида бўлдилар. Бу ердаги Акбаржон Мухаммадраҳимов раҳбарлигидаги болалар пойабзали

ишлаб чиқариш корхонаси фаолияти барчани бирдек ҳайратлантирмай қолмади. Чунки корхона аёл ва эркакларни қўлидан чиқарган пойабзаллар дизайни, бежирим ва пишиқлиги билан "менман" деган хорижикидан ўтса ўтадики, қолишмайди. Тадбиркор бу сифатли болалар пойабзалларини ички бозордан ташқари Қирғизистон, Тожикистонга ҳам экспорт қилинаётганини айтади. Қойил, изланиб, интилиб, йўқдан бор қилаётганлар қандини урсин, дейишди улар.

Кўринарли жойга "Хотин-қизларни ишга таклиф қиламиз. Ойлик маошлар иш самарасига қараб 1,5 миллиондан 3 миллионгача" деган эълон илиб қўйилган корхонага кирамиз. "Ал-соф" масъулияти чекланган жамиятда шу кунларда 20 нафар аёл фаолият кўрсатаётган экан. Улар тайёрлаётган трикотаж маҳсулотлар сифатли, дизайн ҳам замонавий. "Биз фаолиятимизни кенгайтириш ҳаракатидамиз, — дейди бошқарув раиси Бобуржон Нўмонов. — Бизга яна 60-70 нафар тикувчи керак. Иложи бўлса, ёрдам берсаларингиз.

— Қаранг, қишлоқ саноат зоналарида мана шундай сифатли, пишиқ-пухта маҳсулотлар ишлаб чиқарилаётганига қойил қолмай бўладими, — ҳайратланиб сўзлашади меҳмонлар.

— Биз сизларга ишчи кучи топишда бажонудил ёрдам берамиз, — дейди туман "Оқида аёллар" ҳаракати етакчиси Давлатхон Юсупова. — Фақат уларнинг ишга келиб-кетиши қандай бўлади?

Раҳбар ишчилар махсус транспортда келиб-кетишларини билдиради. Ишчи кучи топиш эса "Оқида аёллар" ҳаракати зиммасига юкланади. Яна қисқагина давра сўхбати жараёнида аёллар 30 апрел куни ўтадиган референдумдан хабардор эканликларини, унда фаол қатнашажакларини билдиришади.

Хуллас, республика тарғибот гуруҳи аъзолари қаерда бўлмасинлар, қўштепалик аёлларнинг кайфияти, интилиши асносида ҳақиқатан ҳам улар аёли эъзозланаётган юртда яшаётганларидан мамнун эканликларини ҳис қилдилар.

ИҚБОЛОЙ

Ушбу суратлар Бахтиёржон РЎЗИОХУНОВ томонидан ана шу жараёнда тасвирга туширилди.

Faol qatnashamiz

Konstitutsiya bugunningina tushunchasi emas. Zero, buyuk sohibqironning „Temur tuzuklar“i Sharq va Osiyo mamlakatlari tsivilizatsiyasiga xos alohida shakldagi konstitutsiyaviy hujjat xususiyatiga ega deya ta'riflanadi. Demak, Bosh Qomus har qachon, har qaysi davrda ham xalq va mamlakat uchun o'ta muhimdir.

Davrlar o'tishi bilan hayotning har bir jabhasi yangilanadi, yaxshilanadi va oldinga siljish bo'ladi. Zamonga, makonga, davlat va xalq ehtiyoji taqozosiga ko'ra davlat qonunlari ham yangilanishi davr talabidir. Mamlakatimizda joriy yilning 30-aprel kunida Konstitutsiyamiz yangilanishi, ya'ni qator jiddiy o'zgarishlar va qo'shimchalar kiritilishi munosabati bilan referendum o'tkazilishi baayni ana shunday taraqqiyotning in'ikosidir.

Yangilanishdan avval, albatta, bevosita xalqning fikrlari, istak-xohishlari inobatga olinadi. Vaholanki, Konstitutsiya xalqqa xizmat qiladi, unda davlat

manfaatlaridan ko'ra xalq manfaatlarini ustun qo'yilib, insonparvarlik tamoyillari asosiga quriladi. Shuni inobatga olgan holda bugungi kunda jamiyatning ilg'or vakillari tomonidan joylarda keng ko'lamli uchrashuvlar olib borilmoqda va konstitutsiya yangilanayotgani mohiyati haqida ommaga tushuntirilmoqda.

Yaratib berilayotgan imkoniyatlarga yarasha, xalq ham o'zining huquqiy savodxonligini oshirishi, haq-huquqlarini yaxshi bilishi kerak. Ishonamizki, endilikda, konstitutsiyamizdagi qonuniy ko'rsatmalar faqat hujjatlarda qolib ketmaydi. Har bir huquqi toptalgan shaxs yangi o'zgartirishlar sababli ham o'z qadr-qimmatini atroficha himoya qila olishi mumkin. Shunday ekan, o'zini shu Vatanning fuqarosiman, shu millatning bir vakilidan degan har bir shaxs referendumda faol qatnashishi kerak, deb o'ylayman. Oilamiz, jamoamiz bilan jam bo'lib bu muhim jarayonda qatnashamiz va el-yurtning umidli kelajagiga o'z hissamizni qo'shamiz!

Dilshoda ABDUOLIMOVA,
43-umumta'lim maktabi ijodiy-madaniy masalalar bo'yicha targ'ibotchisi.

РЕФЕРЕНДУМ УЧАСТКАСИДА

Барча жойлардаги каби 9-умумтаълим мактаби биносида жойлашган референдум ўтказувчи 723- участка аъзолари ҳам 30 апрел куни бўладиган сиёсий жараёнга амалдаги қонун ҳамда Марказий сайлов комиссияси тасдиқлаган Низом асосида пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Ушбу суратда участка раиси Юсуфжон Сулаймонов (ўртада) бир гуруҳ фаоллар билан навбатдаги вазифалар ҳақида сўхбатлашмоқда.

Янгиланаётган Конституция

СУД-ҲУҚУҚ ТИЗИМИДА МУКАММАЛЛАШАЁТГАН НОРМАЛАР

Янгиланаётган Конституцияда суриштирув, тергов ва суд жараёнида инсон ҳуқуқларига оид энг муҳим кафолатлардан хабардормисиз? Келинг, мақоламизда шу ҳақида сўз юритамиз.

Халқ билан бамавҷа ишлаб чиқилган лойиҳада шахсни ушлаш чоғида унга тушунарли тилди ҳуқуқлари ва ушлаб туриш асослари тушунтирилиши шартлиги белгиланмоқда. Шунингдек, шахс ўзининг айбсизлигини исботлаши шарт эмаслиги ва исталган вақтда сукут сақлаш ҳуқуқидан фойдаланиши мумкинлиги навбатдаги кафолат сифатида мустаҳкамланмоқда.

Айбдорликка оид барча шубҳалар гумон қилинувчи, айбланувчи, судланувчи ёки маҳкумнинг фойдасига ҳал қилиниши керак. Яъни, шахснинг айбини исботловчи аниқ далиллар бўлмасдан туриб, уни шубҳа ва гумонлар асосида айбдор деб ҳисоблаш мумкин эмаслиги кафолатланяпти. Шахс суднинг қарорисиз қирқ саккиз соатдан ортиқ муддат ушлаб турилиши мумкин

эмас. Ҳибсга олиш, қамоққа олиш ва қамоқда сақлашга фақат суднинг қарорига кўра йўл қўйилади.

Ёзишмалар, телефон орқали сўзлашувлар, почта, электрон ва бошқа хабарлар сир сақланишини чеклашга ҳамда уй-жойда тинтив ўтказишга фақат қонунга мувофиқ ва суднинг қарорига асосан йўл қўйилади. Ҳар кимга малакали юридик ёрдам олиш ҳуқуқи кафолатланади. Қонунда назарда тутилган ҳолларда юридик ёрдам давлат ҳисобидан кўрсатилади. Юқоридаги нормалар янгиланаётган Конституциямизда акс этмоқда. Ҳўш, ушбу нормалар қаердан ва нима сабабдан қабул қилинажак қомусимиздан ўрин олмоқда?

“Сиз сукут сақлаш ҳуқуқига эгасиз. Сиз айтганларнинг ҳаммаси судда

ўзингизга қарши фойдаланиши мумкин”. Бу машҳур ибора бир неча марта жинойи жавобгарликка тортилган Эрнест Артуро Миранда исми АҚШ фуқаросининг номи билан боғлиқ.

Гап шундаки, 1966 йили бир неча жиноятни содир этганликда гумон қилиниб, ҳибсга олинган Мирандага сўроқ қилинишидан олдин унинг гумондор сифатида ҳуқуқлари ўқиб эшиттирилмаган. Миранда ўз ҳуқуқларини билмагани ҳолда айбига иқрорлик кўрсатувларини берган. Дастлабки суд ҳукмида бундай кўрсатувлардан унинг иқрорлигига исбот сифатида фойдаланилган. Кейинчалик суднинг бу ҳукми Миранда ўз ҳуқуқларидан хабардор қилинмаганлиги сабабли АҚШ Олий суди томонидан бекор қилинган.

Нега деганда АҚШ Конституциясида айбланувчи айбловнинг моҳияти ва асосларидан хабардор бўлиш ҳуқуқига эга эканлиги, ҳеч ким жинойи ишларда ўзига-ўзи қарши гувоҳлик беришга мажбур қилиниши, ҳеч бир шахс қонуний судда кўрилмай ҳаёти, эркинлиги ёки мулкидан маҳрум этилиши мум-

кин эмаслиги, ўз ҳимояси учун адвокат хизматидан фойдаланиш ҳуқуқига эга эканлиги белгиланган эди. Шундан буён “Миранда қоидаси” деб юритилган норма дастлаб сўроқ қилиш олдидан ёки ушлаб туриш вақтида гумон қилувчи ва айбланувчига ҳуқуқларини тушунтирилишини кафолатлади.

Бугунги кунда “Миранда қоидаси” барча давлатлар Конституцияси ва қонунларида ҳамда инсон ҳуқуқларига оид халқаро ҳужжатларда умумэтироф этилган норма сифатида белгиланган ва ушбу қоида Конституция даражасида белгиланиши лозим бўлган инсон ҳуқуқларига оид энг асосий қоида ҳисобланади. Бошқача айтганда, гарчи “Миранда қоидаси” Ўзбекистон Республикаси Жиноят процесуал кодексига у ёки бу кўринишда акс эттирилган бўлсада, уни жиноят қонунчилигида белгилаб қўйишнинг ўзи камлик қилади.

Муҳтарам ўқувчи, фақатгина бир йўналишдаги бу халқаро эътироф этилган қоиданинг асосий қонунимизга киритилиши фуқаро манфаати учун нақадар муҳим эканлигини англаб етганингизга ишончим комил. Шунинг учун ҳам 30 апрел куни ўтадиган сиёсий жараёнда иштирок этишимиз жуда муҳимдир.

С. ШОКИРОВ,
Фаргона туманлараро маъмурий суди судьяси.

Республика китобхонлик ҳафталиги доирасида

Мамлакатимизда шу ҳафта “Китобхон миллат” шиори остида III Республика китобхонлик ҳафталиги ўтказилди. Ўзбекистон Миллий кутубхонаси томонидан Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги буйруғи асосида ўтаётган ҳафталик доирасида туманимизда янги китоблар тақдимоти, викториналар, ижодий учрашувлар бўлиб ўтмоқда.

УНУТИЛМАС УЧРАШУВЛАР, АДАБИЙ КЕЧАЛАР...

Ҳафталик доирасида туман ахборот-кутубхона марказининг Ёшлар ишлари агентлиги ҳузуридаги филиалида таниқли шоира, Зулфия номидаги Давлат мукофотининг дастлабки совриндорларидан бири, Ҳалима Худойбердиеванинг шогирди Гулжамол Асқарова, яқинда “Буни умр дерлар” китоби дунёга келган публицист Хадичахон Каримовалар билан бўлган учрашув ўқувчиларда унутилмас таассурот қолдирган бўлса, ажаб эмас.

Учрашув чоғида Гулжамол Асқарова ҳаёти ва ижодий фаолиятида китобнинг ўрни ва аҳамияти ҳақида сўзлаб, ҳозиргача чоп этилган ўндан ортиқ тўпламлари яратилишида бу улғу неъматга ошнолигининг ўрни бекиёс бўлганини айтади. Хадичахон Каримова китобхон миллат ҳеч қачон завол кўрмаслигини, бу буюк куч ўт-

мишдан садо бериб, бугуннинг завқу дардини, келажакни ҳис эта олишга ўргатишини таъкидлайди. Гулжамол Асқарованинг сўз қудрати ҳақидаги шеърий сатрларини ёш китобхонлар олқишлар билан қарши олишди.

Учрашувда ҳозир бўлган туман ҳокимининг маслаҳатчиси Муҳаббатхон Мўйдинова китобсевар инсон ҳамisha эзгу мақсадлар рўёби учун курашувчан бўлишини эътироф этади ва ўқувчиларни бу борада яратиб берилаётган имкониятлардан самарали фойдаланишга ундади.

Маҳбубахон ҲОШИМОВА,
туман ахборот-кутубхона маркази ходими.
Суратда : Гулжамол Асқарова
китобсевар ўқувчилар даврасида.

Сўраган эдингиз

АВТОМАШИНАЛАР ҚАНЧА МУДДАТДА ТЕХНИК КЎРИҚДАН ЎТКАЗИЛАДИ?

Савол: Мен “Ласетти” русумли автомашинани сотиб олганман, автомашинам 2016 йилда ишлаб чиқарилган. Ушбу автомашинани қанча муддатда техник кўриқдан ўтказишим керак?

Жавоб: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 28 июндаги “Автотранспорт воситаларидан фойдаланишда аҳолига кўшимча қулайликлар яратиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига кўра

а) ишлаб чиқарилганига ўн йилча бўлган жисмоний шахсларга тегишли энгил автототранспорт воситаларини техник кўриқдан ўтказиш ихтиёрий равишда амалга оширилади;

б) энгил автототранспорт воситаларини мажбурий техник кўриқдан ўтказишнинг қуйидаги муддатлари белгиланади:

ишлаб чиқарилганига ўн бир йилдан ўн тўрт йилгача бўлган энгил автототранспорт воситалари икки йилда бир марта;

ишлаб чиқарилганига ўн беш йил

ва ундан ортиқ бўлган энгил автототранспорт воситалари бир йилда бир марта.

Мазкур муддатлар тижорат асосида йўловчилар ташиш фаолиятида фойдаланиладиган энгил автототранспорт воситалари учун татбиқ этилмайди.

И. ЗОКИРОВ,
туман адлия бўлими юридик хизмат кўрсатиш маркази бошлиғи.

ЈАНОН АУВОНИДА

ТУРКИЯ ДУНЁНИНГ «СЕВИМЛИ МАНЗИЛ»И ДЕЯ ЭЪТИРОФ ЭТИЛДИ

Йиллар ўтса-да, ёддан чиқмайдиган тўйларни ташкиллаштириш бўйича илғор тажрибага эга бўлган Туркия, дунёнинг етакчи ҳашаматли тўй ташкилотчилари бирлашмаси RSVPнинг – “RSVP Гала мукофотини топшириш маросими”да дунёнинг энг «Севимли манзили» дея эътироф этилди.

ЧИВИН ОРҚАЛИ ЮҚАДИГАН КАСАЛЛИКЛАР ЖУДА ХАВФЛИ

БМТ янгиликлар маркази маълум қилишича, яқинда ЖССТ мутахассислари иштирокида чивин чақиши билан одамга юқадиган касалликларга бағишланган брифинг бўлиб ўтган. Тадбирда чивин орқали юқадиган Денге ва Чикунгуня вирусли инфекциялари дунёнинг кўпгина минтақаларида жуда тез тарқалаётгани хавотир билан қайд этилган. Ушбу вируслар кенг тарқалишининг асосий омиллари глобал иситиш бўлиши мумкин. Буни ЖССТ мутахассислари ҳам тасдиқлашмоқда.

**Расулulloх
(с.а.в.)
хадисларидан**

Аллоҳнинг тоатида умрнинг узоқ бўлиши саодат устига саодатдир.

Қузобий ривояти.

Бева аёл ва мискинлар аҳволдан хабар олувчи Аллоҳ йўлидаги мужоҳидга ёки кечаси қоим, кундузи рўзадор кишига ўхшайди.

Абу Ҳурайра (розияллоху анху)дан Бухорий ва Муслим ривояти.

Мисвоқ оғизни поклаб, Раббни рози қилиб, кўзни нурлантиради.

Табароний ривояти.

Савол беришдан олдин салом лозим. Кимки саломдан олдин савол бошласа, саволига жавоб берманглар.

Умар (розияллоху анху)дан Ибн Нажжор ривояти.

Салом Аллоҳнинг исмларидан бири бўлиб, У Зот уни ерга қўйгандир. Шундай экан, сизлар уни ораларингизда ёйинглар. Чунки мусулмон киши бир қавм олдида ўтиб, уларга салом берса, улар унга алик олишса, бу салом берган кишининг саломни эслатгани учун даражаси юқори бўлади. Агар улар саломга алик олишмаса, у қавмдан яхшироқ ва покроқ, яъни фаришталар жамоаси алик олишади.

Ибн Масъуд (розияллоху анху)дан Байҳақий ривояти.

Ёлғон гувоҳлик берувчига икки қадам босмай туриб, Аллоҳ таоло унга дўзахни вожиб этади.

Ҳоким ривояти.

Ўтирадиган жойларнинг энг ёмони бозор ва йўллардир. Ўтирадиган ерларнинг яхшиси эса масжидлардир. Агар масжидда ўтирмасанг, унингда ўтиришни лозим топ.

Восила (розияллоху анху)дан Табароний ривояти.

**"2002 ҳадис"дан.
(Ҳадиси шарифларда одоб-ахлоқ зикри).
"Мунир" нашриёти.
Тошкент—2022 йил.**

Saboq bekati

Оз-оздан ўрганиб доно бўлур,
Қатра-қатра йиғилиб дарё бўлур.
Алишер НАВОЙИ.

Муқаддас ой суҳбатлари

МИНГ ОЙДАН ЯХШИРОҚ КЕЧА

Аллоҳ таолога шукрлар бўлсинки, муборак Рамазон ойининг Қадр кечасига ҳам етиб келмоқдамиз. Бу кечанинг қадрига етиб, ибодат ва дуолар билан ўтказишимиз, аҳлимиз ва ёру дўстларимизни ҳам бу кечадан огоҳлантиришимиз мақсадга мувофиқдир.

Қадр кечаси энг улуғ кечадир. Чунки бу кечада Қуръони Карим нозил бўлган. Аллоҳ таоло "Албатта, биз У (Қуръон)ни қадр кечасида туширдик", деб марҳамат қилади. (Қадр сураси, 1-оят). Ушбу суранинг давомида Парвардигоримиз "Қадр кечаси минг ойдан яхшироқдир", – деб айтади.

Абу Ҳурайра розияллоху анхудан ривоят қилинади: Набий соллаллоху алайҳи васаллам: Кимки Лайлатул Қадр кечасини иймон ва ихлос билан қоим бўлиб бедор ўтказса, унинг ўтган гуноҳлари мағфират қилинур", – дедилар.

Ҳадиси шарифда кечани ихлос ва муҳаббат ила қоим бўлиб бедор ўтказган кишига гуноҳлари кечирилиши ваъдаси бериляпти. Кечани бедор ўтказиш намозлар ўқиш, Қуръон тиловатини қилиш, тасбеҳ ва такбирлар, истиғфор айтиб, тавбалар қилиш каби амаллар билан бўлади.

Хусусан, намозининг қазоси борлар, албатта қазо намозларини ўқишни кўпайтиришлари мақсадга мувофиқ бўлади. Кечани қоим бўлиб бедор ўт-

казишнинг энг асосий шarti хуфтон ва бомдод намозларини жамоат билан ўқишдадир. Чунки ҳадиси шарифларда, ким хуфтон намозини жамоат билан ўқиса, кечанинг ярмини бедор ўтказган бўлади, дейилган. Яна бошқа бир ҳадиси шарифда, ким бомдод намозини жамоат билан ўқиса, кечанинг ярмини бедор ўтказган бўлади, дейилган.

Қадр кечасида Аллоҳ таолонинг амри билан фаришталар ҳар бир осмондан ва Сидратул мунтаҳодан Ерга тушишди, тонг отгунича инсонларни дуо қилишади ва дуо қилганларга қўшилиб «омийн» деб туришади. Ушбу кечада ибодатлар билан бирга дуоларни ҳам кўп қилишимиз керак. Нималарни сўраб дуо қилишимиз ҳақида Ойша розияллоху анҳодан ривоят қилинади: "Мен: "Эй Аллоҳнинг Расули, агар мен қайси кечанинг Қадр кечаси эканини билсам, у кечада нима деб дуо қилай", дедим. У зот: "Аллоҳумма иннака афуввун тухиббул афва фаъфу анний" (Эй Аллоҳ, албатта Сен ўта афв қилгучисан, афв қилишни яхши кўрасан,

мени афв қилгин), деб дуо қилинур", дедилар". Термизий ривоят қилган.

Дуолар мустажоб бўлгучи минг ойдан афзал кечанинг ҳар онини тоат-ибодатда, билиб-билмай қилган гуноҳларимизга мағфират, элу юртимизга омонлик тилаб дуолар айлаб ўтказайлик. Зеро, бу кеча биз мўмин мусулмонлар учун Яратганимиз томонидан берилган улуғ имкониятдир.

Барчаларимизга ушбу табаррук Қадр кечаси муборак бўлсин.

**Қаҳрамонжон ПАРПИЕВ,
"Эшонгузар" жоме масжиди
ИМОМИ.**

Дунёнинг мумтоз файласуфлари **Жалолиддин Румий** (1207-1273)

Бу оламда бир бору бир йўқ. Аста-аста кетганлар – йўқ, аста-аста келгучилар бор.

Аё, сарв! Юксакларга интилоқни бизга ҳам ўргат!

Ай, ғунча! Ўзликни намоён этмоқни ўргат!

Сўз—либос. Маъно шу либос остига яширинган сир.

Кўзгуда ҳамма нарсa тескари кўринади. Аммо биз кўзгусиз ўзимизни ҳеч қачон кўролмаган бўлардик.

Сен менга сўз ожиз, дединг. Агар ўзингни ҳақ деб билсанг, у ҳолда сўзингнинг ожизлиги ҳақидаги сўзларинг ҳам ожиздир.

**"Ҳақиқат манзаралари"дан.
"Янги аср авлоди".
Тошкент—2002 йил.**

Ҳаёти...

Жалолиддин Румий Балх шаҳрида туғилиб ўсди. Уни баъзан Жалолиддин Балхий деб ҳам аташади. Румий шеърининг барча шаклларида мукамал ижод қилди. У битган ғазаллар, рубоийлар ва маснавийлар шеърининг дурдонасига айланган. Румий асарларида ташбеҳларга ўралган фалсафий, сўфиёна, теран ғояларга кенг ўрин берилган.

Ҳикмати...

Кўзни юмгил, кўзга айлансин кўнгил.
Ўлимимдан сўнг мени қаро ердан эмас, маърифатли инсонларнинг қалбидан изланг.

Эзгуликдан бир қалъа барпо айлангким, маҳкамликда анга ҳеч нарсa тенг бўлолмас.

2023 ЙИЛ УЧУН ЗАКОТ НИСОБИ, ФИТР САДАҚА ВА ФИДЯ МИҚДОРИ БЕЛГИЛАНДИ

РАМАЗОН 2023

ЗАКОТ НИСОБИ:

35.700.000 so'm
ва ундан ортик маблагга эга киши, жами маблагининг киркдан бири (2,5%)ни ажратиб, уни закот ниятида камбағал ва фақирларга беради.

ФИТР САДАҚАСИ ВА ФИДЯ МИҚДОРИ:

БУҒДОЙ	≈ 2 кг	12.000 сўм	
АРПА	≈ 4 кг	20.000 сўм	
МАЙИЗ	≈ 2 кг	100.000 сўм	
ХУРМО	≈ 4 кг	180.000 сўм	

Ҳар ким ўз имкониятига қараб ушбу тўрт маҳсулотнинг хоҳлаган бир туридан фитр садақаси ёки фидя миқдорини берса kifоя қилади.

Эслатма: Ушбу қийматлар Тошкент шаҳар бозорларидаги нарха асосан белгиланди. Ҳар бир вилоят ўз бозорларидаги нарха қараб фитр садақасини белгилайди.

ЎЗБЕКИСТОН МУСУЛМОНЛАРИ ИДОРАСИ ФАТВО МАРКАЗИ

Азиз муштарий! Ҳафтаномамизда улуғ аждодларимиз ҳаёти ва ҳикматлари чоп этилаётганлиги учун уни ножоиз ерларга ташламанг!